

*МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля
Інститут юриспруденції та міжнародного права
Наукова бібліотека Східноукраїнського національного університету
імені Володимира Даля*

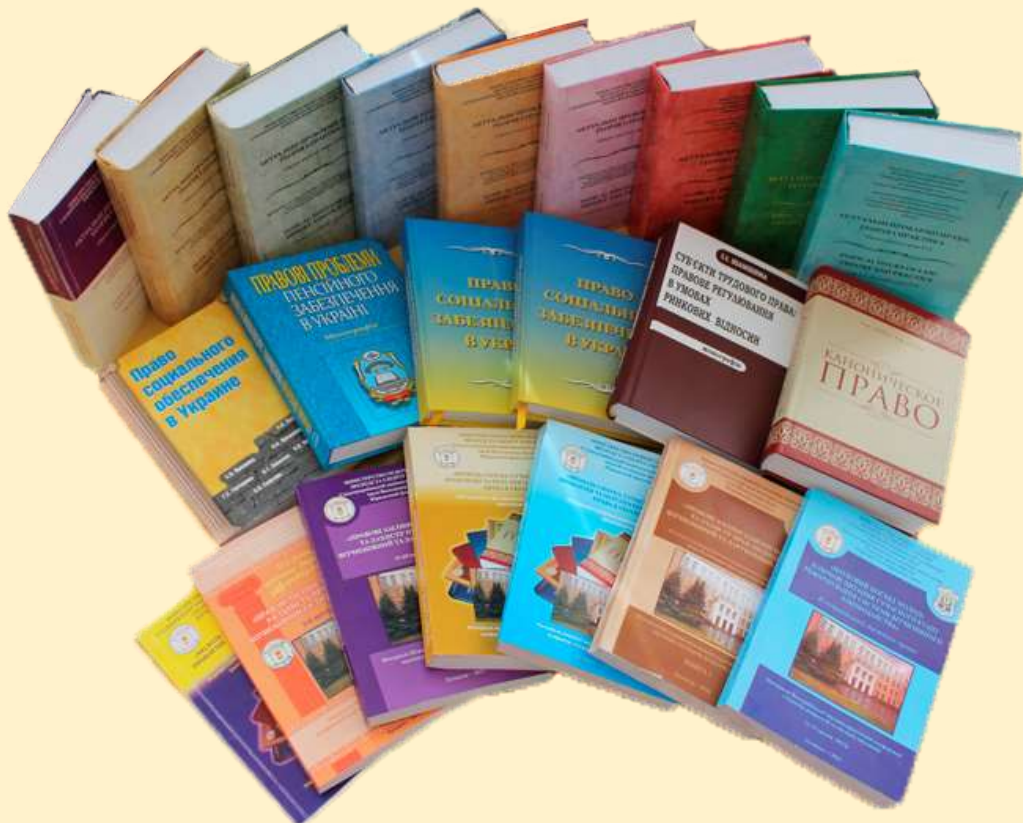

МАТЕРІАЛИ

*Міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів,
молодих науковців та викладачів
«Науковий погляд молоді: ключові питання сучасного етапу
реформування системи вітчизняного законодавства»*

Всеукраїнський тиждень права

10-11 грудня 2014 року

м. Сєвєродонецьк – 2014

*МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля
Інститут юриспруденції та міжнародного права
Наукова бібліотека Східноукраїнського національного університету імені
Володимира Даля*

МАТЕРІАЛИ

*Міжнародної науково-практичної конференції
студентів, аспірантів, молодих науковців та викладачів
«Науковий погляд молоді: ключові питання сучасного
етапу реформування системи вітчизняного
законодавства»*

Всеукраїнський тиждень права

10-11 грудня 2014 року

м Сєвєродонецьк – 2014

УДК 340

Редакційна колегія:

Розовський Б.Г., проф., д.ю.н.

Іншин М.І. проф., д.ю.н.

Гуславський В.С., проф., д.ю.н.

Довжук І.В., проф., д.і.н.

Капліна Г.А. доц., к.ю.н.

Рецензенти :

Ярошенко О.М., проф., д.ю.н.

Прилипко С.М., проф., д.ю.н.

Видається відповідно до рішення Вченої ради Інституту юриспруденції та міжнародного права Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля (протокол №3 від 21.11.2014 р.)

Розглянуті питання подальшого розвитку правової науки в умовах розбудови в Україні громадянського суспільства. Внесені пропозиції щодо вдосконалення законодавства з урахуванням передових досягнень зарубіжної науки. Мета конференції – пошук нових концепцій та створення умов для подальшого зростання наукової молоді. Внесені пропозиції щодо вдосконалення законодавства з урахуванням передових досягнень юриспруденції.

Науковий погляд молоді: ключові питання сучасного етапу реформування системи вітчизняного законодавства: *Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів, молодих науковців та викладачів.* м. Северодонецьк, 10-11 грудня 2014 р./ За ред. проф. Розовського Б.Г. — Северодонецьк, Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля. 2014. – 190 с.

УДК 340

Друкується в авторській редакції

УДК 340

© Східноукраїнський національний
університет ім. В. Даля, 2014
© Інститут юриспруденції та
міжнародного права

Дорогі друзі, шановні колеги, студентське товариство !

Щиро вітаю учасників науково-практичної конференції.

Сьогодні, у складних умовах існування нашої Альма матер, наука, як і раніше, є одним з головних пріоритетів діяльності. Тим більше, що розв'язання актуальних проблем історичної та юридичної науки, зміцнення інтелектуального потенціалу служить подальшому розвитку та змістовному наповненню процесу освіти, поглибленню інноваційних перетворень в сфері підготовки кадрів для юриспруденції.

Переконаний, що ми з вами й подалі робитимемо все можливе задля розквіту університету й виконання нашого головного освітянського завдання – підготовки для України майбутньої еліти. Наука сьогодні, особливо юридична, спроможна підтримати та змінити життя, захистити людину, надати їй можливості для праці та творчості, і я пропоную вам рухатися шляхом інноваційного наукового пошуку.

Бажаю всім доброго здоров'я, щастя та творчої енергії.

З повагою

Ректор Східноукраїнського національного
університету імені Володимира Даля,
Заслужений діяч науки і техніки України,
Член-кореспондент АПН України,
Доктор технічних наук, професор

Голубенко О.Л.

Єпіфанова О.В.
*к.т.н., доц., директор Наукової бібліотеки
Східноукраїнського національного
університету імені Володимира Даля*
Савельєва В.В.
*заступник директора Наукової бібліотеки
Східноукраїнського національного
університету імені Володимира Даля*

ВИКОРИСТАННЯ INTERNET-РЕСУРСІВ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ЮРИСТІВ ТА ЇХ ПОДАЛЬШІЙ ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Інформаційно-комунікаційні технології, що мають високий освітній потенціал, все більше проникають в різні сфери життя, науки, освіти, виробництва. Це вимагає відповідних знань та вмінь їх використання. Здатність орієнтуватися у величезному потоці інформації, здійснювати пошук і одержувати необхідні дані за малі проміжки часу, з максимальним ефектом використовувати відомості, одержані з різних інформаційних джерел, – саме такі вимоги пред'являють сьогодні до випускників вищих навчальних закладів замовники – представники ринку праці.

Застосування інформаційних, телекомунікаційних технологій та Інтернет–ресурсів дозволяє в освітній процес впровадити нові форми: дистанційне навчання та навчання в інтерактивному режимі, що ґрунтуються на принципах самостійного навчання і стають доступними для широких верств населення незалежно від матеріального забезпечення, місця проживання, стану здоров'я. Процес навчання може відбуватися будь-де і будь-коли, єдина умова – доступ до мережі Інтернет.

Існує певна специфіка використання Інтернету у підготовці різних спеціалістів. У процесі навчання майбутніх юристів залучення такого роду ресурсів бачиться особливо актуальним. За допомогою мережі Інтернет можна вирішувати як професійні, так і особисті завдання з правових питань. Інтернет дає змогу бути в курсі розгляду законопроектів органами влади, знаходити розгляд справ певної категорії на рівні регіону, обговорювати свої правові позиції з колегами та ін.

Юрист повинен знати, як можна застосувати інформаційно-комунікаційні технології у своїй роботі та які правові інформаційні системи вже створені й упроваджені. Проблеми підготовки майбутніх юридичних кадрів, здатних працювати в умовах сучасного комп'ютеризованого інформаційно-правового простору, потребують глибокого науково-педагогічного вивчення.

Що дають Інтернет-ресурси для юристів? Перш за все, Інтернет є невичерпним сховищем ресурсів з юридичних наук, що постійно оновлюються. Сьогодні існує велике різноманіття юридичних сайтів як вітчизняного, так і іноземного походження. Системи пошуку інформації полегшують завдання отримання необхідної інформації, статистичних даних, рефератів, статей, монографій, тестів тощо. Інтернет-юриспруденція та освіта стають ефективним засобом набуття нових знань. В мережі можна знайти електронні версії провідних юридичних журналів і газет, он-лайн бюлетені та бібліотеки. Є безліч періодичних видань, що існують лише в електронній формі та їх кількість постійно збільшується. Обмін інформацією та публікації результатів досліджень створюють можливість спільних наукових досліджень юристів практиків та вчених, що мають спільні інтереси, незалежно від того, в якій країні розташовані наукові та навчальні організації, в яких вони працюють. В Інтернеті можна знайти міжнародні документи з прав людини, рішення судів, у тому числі Європейського Суду з Прав Людини, бази Законодавства (закони) різних країн світу, юридичні словники та енциклопедії.

Інтернет-ресурси активно застосовуються у науково-дослідницькій діяльності студентів. На підготовчому етапі студентам пропонується підібрати відповідний темі матеріал, думки вчених, співробітників правоохоронних органів, провести аналіз професійних ресурсів. Подібна дослідницька діяльність дозволяє студентам безпосередньо брати участь в підготовці, організації та проведенні конференції, семінару, круглого столу, наукової дискусії. Це сприяє вдосконаленню навичок роботи з інформаційними технологіями та ресурсами, вміння відбору інформації та її систематизації.

До правових інформаційних ресурсів Інтернет можна застосувати різні критерії класифікації: за національно-територіальною ознакою; за видами власників сайту (державні організації, комерційні, громадські об'єднання, освітні установи, приватні особи та ін.); за галузями права (теорія держави і права, цивільне право, право інтелектуальної власності, інформаційне право тощо); за характером контенту - каталоги правових посилань, наукові публікації, правові бази даних, збірники нормативних документів, пропозиції юридичних послуг та ін.; за охопленням передбачуваної аудиторії (міжнародні, федеральні, регіональні, місцеві ресурси); за популярністю ресурсу, кількістю відвідувачів сайту (рейтингом).

Користуючись пошуковими системами (наприклад, Google, Yandex, Rambler), можна отримати списки посилань на правові ресурси. Щоб відчутти різницю і оцінити ефективність різних пошукових систем, рекомендується хоча б іноді використовувати

різні пошуковики для одного і того ж запиту. До того ж з часом відбувається модернізація програмного забезпечення механізмів пошуку, з'являються нові пошукові сервіси, тому в лідери з якості пошуку можуть виходити інші пошукові системи, ніж зазначені раніше. Для прикладу можна порівняти пошук за запитом «Правові ресурси Інтернет» в різних пошукових системах: Google – приблизна кількість результатів 1 040 000; Яндекс – 2 000 000; Meta – 2 210 000; Yahoo! – 34 100; Bing – 33 900.

Розглянемо деякі правові Інтернет-ресурси, що будуть корисні під час навчання та у подальшій професійній діяльності юристів. Серед них можна виділити сайти органів державної влади і управління; інформаційно-пошукові правові системи та юридичні (правові) портали; центри правової інформації, юридичні бібліотеки; наукові установи; сайти юридичних навчальних закладів; юридичну періодику; інтерактивні юридичні послуги та консультації.

Сайти органів державної влади і управління:

- **Сайт Верховної Ради України** (див. <http://portal.rada.gov.ua>). Головна сторінка сайту «Законодавство України» (див. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws>) пропонує універсальний пошук, який дозволяє швидко знайти документи як за реквізитами, так і за контекстом.
- **Сайт Президента України** (див. www.president.gov.ua) – офіційне представництво Президента України.
- **Урядовий портал** (див. <http://www.kmu.gov.ua>) – єдиний веб-портал органів виконавчої влади України, на якому можна ознайомитися з діяльністю Уряду України, органів влади, Кабінету Міністрів, антикорупційною політикою, робочим графіком Прем'єр-міністра, новинами діяльності міністерств і відомств, нормативно-правовими актами.
- **Генеральна прокуратура України** (див. <http://www.gpu.gov.ua>) на своєму офіційному Інтернет-порталі надає інформацію про свою роботу, структуру, міжнародну діяльність, завдання і функції.
- **Центральна виборча комісія України** (див. <http://www.cvk.gov.ua>).
- **Конституційний Суд України** (див. <http://www.ccu.gov.ua>).
- **Верховний Суд України** (див. <http://www.scourt.gov.ua>). Тут впроваджений проект «Електронний суд».
- Офіційний сайт **Вищого господарського суду України** (див. <http://www.arbitr.gov.ua>).

- Сайт **Вищого адміністративного суду України** (див. <http://vasu.gov.ua>).
- **Міністерство юстиції України** (див. <http://www.minjust.gov.ua>) та ін.

Серед усіх веб-сайтів слід відзначити **Урядовий веб-портал**, який інтегрує у собі веб-сайти майже усіх органів виконавчої влади та характеризується найбільш широкими інтерактивними можливостями.

Будь-яка процедура пошуку інформації починається із запиту до інформаційно-пошукової системи (ІПС). Система виконує пошук у масиві інформації тих документів, що задовольняють зробленому запиту, причому якісний результат пошуку суттєво залежить від точності формулювання запиту. Сучасні пошукові системи містять у собі не просто масиви документів, а бази даних. У них зберігається різноманітна інформація, необхідна фахівцям для вирішення своїх задач. Юристи, для підвищення своєї ефективності роботи, використовують спеціалізовані правові інформаційні продукти. Ринок таких продуктів в Україні вже певною мірою сформувався. Наведемо короткий огляд основних ІПС та правових порталів.

Лідером серед правових ІПС є «ЛІГА:ЗАКОН» (див. <http://www.ligazakon.ua>). Системи «ЛІГА:ЗАКОН» виділяються якістю, оперативністю (від моменту прийняття закону до його надходження до системи проходить від 1 до 3 діб), надійністю (системи «ЛІГА:ЗАКОН» з 1991 р. використовують державні органи, комерційні установи, юридичні фірми та багато інших підприємств), достовірністю. Функціональні можливості систем «ЛІГА:ЗАКОН» дозволяють легко і зручно працювати з найпотужнішими базами даних, що нараховують більше 300 тисяч документів. Системи «ЛІГА:ЗАКОН» – найбільш повне джерело систематизованої і достовірної правової інформації із зручними інструментами для пошуку інформації. Дозволяють швидко знайти і проаналізувати правову інформацію на будь-який момент часу, оцінити ситуацію і прийняти вірне рішення. Якість продукту підтверджено стандартами ISO 9001: 2009. У серпні 2014 компанія «ЛІГА:ЗАКОН» представила ринку нову лінійку інформаційно-правових систем «ЛІГА:ЗАКОН» та оновила версію. Тепер лінійка складається з трьох інформаційно-правових систем: «ЛІЗ Підприємство», «ЛІЗ Юрист», «ЛІЗ Бухгалтер», котрі функціонально забезпечують потреби підприємств різних розмірів і сегментів ринку. Сьогодні з системами «ЛІГА:ЗАКОН» щодня працює понад 160 тисяч користувачів зі всієї України та інших держав. Проте в цієї системи є невеликий недолік – вартість.

Професійна правова система «НАУ» (див. <http://www.nau.kiev.ua>). Перша комп'ютерна правова система «Нормативні акти України» була розроблена у вересні 1991

року на замовлення Верховної Ради України. Були випущені системи НАУ з базами законодавства в перекладах російською та англійською мовами, з базою судових рішень – МЕГА-НАУ, МЕГА-Прецедент, НАУ-Експерт. На сьогоднішній день правові системи НАУ мають заслужену репутацію, як надійний довідковий та аналітичний інструмент для юристів та інших фахівців, що використовують в роботі законодавство України - керівників підприємств, бухгалтерів, кадровиків тощо.

Юридична інформаційно-пошукова система «Законодавство» (див. <http://zakonodavstvo.biz.ua>). Бази даних цієї системи формуються протягом понад 12 років кваліфікованими юристами та адміністраторами за участю фахівців Апарату Верховної Ради України та Академії правових наук України. ПС «Законодавство» забезпечить правову підтримку діяльності будь-якого підприємства, організації, установи; допоможе оцінити проблему, провести аналітичну роботу і аргументовано відповісти на поставлене питання.

Інформаційно-пошукова система «Консультант» є сучасним і простим засобом для роботи з правовою інформацією (див. <http://zsvo.net>). База даних системи — це сукупність нормативно-правових, розпорядчих документів центральних органів державної влади України, міжнародних договорів, коментарів, дайджестів, форм та бланків типових документів тощо. Щоденно база даних поповнюється 70–100 документами двічі на день. Система містить вбудований тристоронній українсько-російсько-англійський перекладач, довідник органів влади України та посадових осіб. В ПС міститься термінологічний словник законодавства України (понад 50 тис. термінів), що актуалізується. Унікальним інформаційним ресурсом системи є база даних органів влади з історією їх створення, перейменувань та ліквідації.

Консультаційно-правова система «Інфодиск». Ця система надає повне забезпечення правовою, консультаційно-аналітичною та довідковою інформацією для бухгалтерів, юристів, менеджерів бізнесу, а також підприємства в цілому (див. <http://www.infodisk.com.ua>). Нове покоління систем «Інфодиск» містить поряд з усіма традиційними функціями пошуку і роботи з документами, ряд унікальних інструментів для аналізу правової інформації, що дозволяють швидко прийняти вірне законодавчо-обґрунтоване рішення.

Юридичні портали виконують певні завдання, основними з яких є інформаційне забезпечення підготовки майбутніх фахівців у галузі права, надання актуальної аналітичної інформації, визначених сервісів (он-лайн бібліотека, законодавство, зразки

документів, доступ до єдиного реєстру судових рішень, юридична допомога он-лайн), наукові обговорення по галузях права, аналітика, новини і багато що інше. Перелічимо деякі:

Юридичний портал «Pravotoday» комплексно і всебічно висвітлює ринок юридичних послуг і все, що з ним пов'язано (див. <http://pravotoday.in.ua>).

Інформаційно-правовий портал України «LEX» (див. <http://ukr-pravo.at.ua>) – це ресурс, за допомогою якого можна й навчатися, і працювати, і підвищувати рівень правової грамотності, що дуже важливо в сучасному світі. Він буде корисним як практикуючим юристам, так і студентам і викладачам вищих юридичних навчальних закладів. Портал пропонує наступні сервіси та можливості: безкоштовна електронна юридична бібліотека; законодавство он-лайн; зразки позовних заяв, а також безліч інших процесуальних юридичних документів.

Міжнародний юридичний портал proЗакон (див. <http://www.pro-zakon.com>) – це портал для юристів-професіоналів (в незалежності від сфери спеціалізації) і всіх тих, кому з якоїсь причини знадобилося знати закон. Тут представлена краща юридична (політична і бізнес-) аналітика, довідкова інформація, судова практика, огляди законодавства України, країн СНД та ЄС, зарубіжних країн, новини, які подані в детальному рубрикаторі.

Інформаційно-аналітичний портал «ПроПраво» (див. <http://propravo.in.ua>) – це Інтернет-ресурс, метою якого є аналітика чинного законодавства та системи правозастосування в Україні.

Інформаційно-правові портали України «Закони України» (див. <http://www.uazakon.com>) та LawUa (див. <http://lawua.info>) представляють законодавчі і нормативні акти України за всі роки існування України.

Серед центрів правової інформації можна назвати такі, як Національна юридична бібліотека Національної бібліотеки ім. В.І.Вернадського та Центр правової інформації Національної парламентської бібліотеки.

Більш детальна інформація про корисні Інтернет-ресурси з правової тематики надана у вебібліографічному покажчику «Правові ресурси Інтернет», що складений співробітниками НБ СНУ ім. В.Даля станом на грудень 2014 року.

Сьогодні кожен юрист – це професійний споживач інформаційних технологій, систем, ресурсів та сервісів. Правові інформаційні системи інтегровані в загальну систему проектного документообігу є надзвичайно величезною допомогою для молодих юристів, які набувають досвіду. Таким чином, використання інформаційних технологій та

професійних ресурсів Інтернет дає можливість підвищити якість підготовки молодих юристів, а потім і зробити більш ефективною професійну діяльність. Дозволяє вирішити проблему отримання актуальної правової інформації, зокрема, нові нормативні акти, простіше розв'язати практичну ситуацію. Тобто використання ресурсів Інтернет в юридичній практиці досить широко – від отримання потрібної інформації, можливості надання юридичних послуг і до проведення наукових конференцій та обговорень з актуальних правових проблем.

Література:

1. Постанова Кабінету Міністрів «Про порядок оприлюднення у мережі Інтернет інформації про діяльність органів виконавчої влади» №3/2002 від 04.01.2002 року
2. Липська Л. В. Проблеми навчання інформаційних технологій майбутніх юристів у лінгвістичному університеті / Л. В. Липська // Педагогічний дискурс. – 2010. – № 7. – С. 151-154.
3. Пасмор Н. П. Бібліотечно-інформаційне забезпечення самостійної роботи студентів юридичних вищих навчальних закладів / Н. П. Пасмор // Проблеми розвитку юридичної науки у новому столітті : Матеріали наук. конф. (м. Харків, 25-26 груд. 2002 р.).– Х., 2003.– С. 37-39.
4. Правовые ресурсы Интернет [Електронний ресурс].– Режим доступу: <http://www.internet-law.ru/info/law-inf/>. – Назва з екрана. – (Дата звернення 10.11.2014).
5. Юрист и интернет. Методическое и практическое пособие / А.В.Баландин [и др.]; под ред. В.А.Свиридова. – Самара: «Прожект Хармони, Инк.», 2000.- 241с.